

Hà Nội ô nhiễm không khí nghiêm trọng, đứng đầu thế giới trong tối 7/12

21:20 07/12/2025

Tối 7/12, Hà Nội chìm trong màn sương mù bụi dày đặc khi chỉ số chất lượng không khí (AQI) tăng vọt lên mức 231 – ngưỡng “rất có hại cho sức khỏe”, đưa Thủ đô lên vị trí ô nhiễm nhất toàn cầu tại thời điểm đo. Nồng độ bụi mịn PM2.5 cao gấp nhiều lần khuyến cáo của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), tiềm ẩn nguy cơ tác động tức thì đến sức khỏe cộng đồng.

Bầu trời đặc quánh, AQI tăng vọt trong vài giờ

Tối 7/12, bầu trời Hà Nội bị bao phủ bởi một lớp mờ đục kéo dài nhiều giờ, khiến tầm nhìn giảm mạnh tại nhiều khu vực. Các tòa nhà cao tầng gần như bị che khuất hoàn toàn, trong khi ánh đèn đường chỉ hiện lên như những quang sáng yếu ớt, chìm trong không gian đặc quánh bụi mịn.

Tối 7/12, tình trạng mù mịt vẫn chưa cải thiện. (Ảnh: Viên Minh)

Dữ liệu từ ứng dụng đo chất lượng không khí IQAir cho thấy, vào lúc 17h cùng ngày, chỉ số chất lượng không khí (AQI) của Hà Nội ở mức 228 – thuộc nhóm màu tím, mức “rất có hại cho sức khỏe”. Vào thời điểm này, Hà Nội xếp thứ hai trong danh sách những thành phố ô nhiễm không khí nhất thế giới, chỉ sau Lahore (Pakistan).

Tuy nhiên, tình hình nhanh chóng xấu đi khi đến 18h30, chỉ số AQI của Thủ đô tăng lên 231, chính thức đưa Hà Nội lên vị trí ô nhiễm nhất toàn cầu trong bảng xếp hạng theo thời điểm.

Chất ô nhiễm chính vẫn là bụi mịn PM2.5 – loại hạt siêu nhỏ có thể đi sâu vào phổi và hệ tuần hoàn, gây nguy cơ lớn đối với sức khỏe con người. Nồng độ PM2.5 được ghi nhận ở mức 174 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, cao gấp 35 lần khuyến cáo thường niên của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO).

Đây được xem là ngưỡng có thể gây tác động tức thì đến sức khỏe, đặc biệt đối với các nhóm nhạy cảm như trẻ nhỏ, người cao tuổi và những người có bệnh nền liên quan đến hô hấp và tim mạch.

Nhiều người dân tại Hà Nội phản ánh cảm giác cay mắt, khó thở, khô rát họng khi lưu thông ngoài đường trong buổi chiều và tối. Không khí ngột ngạt, đặc quánh, gây khó chịu kéo dài, ảnh hưởng trực tiếp đến sinh hoạt và sức khỏe.

Tình trạng này không diễn ra đơn lẻ trong một ngày. Trong nhiều ngày trước đó, chất lượng không khí tại Hà Nội liên tục duy trì ở mức kém, với chỉ số AQI thường xuyên ở mức đỏ hoặc tím. Thủ đô liên tục xuất hiện trong danh sách 10 thành phố ô nhiễm không khí nhất thế giới.

Các chuyên gia cho rằng, điều kiện thời tiết rét khô, hiện tượng nghịch nhiệt cùng với việc ít gió đã khiến lượng bụi mịn tích tụ dày đặc gần mặt đất và rất khó khuếch tán lên tầng khí quyển cao hơn.

Ô nhiễm không khí đã được cảnh báo từ hơn 10 năm trước

Chất lượng không khí tại Hà Nội bị ô nhiễm nặng với bụi mịn PM2.5 tăng cao

Trước diễn biến đáng lo ngại của chất lượng không khí tại Hà Nội, TS Hoàng Dương Tùng, Chủ tịch Mạng lưới Không khí sạch Việt Nam, nguyên Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Môi trường cho biết vấn đề ô nhiễm không khí tại Việt Nam nói chung và Hà Nội nói riêng đã được cảnh báo từ hơn một thập kỷ trước.

Theo ông, mức độ quan tâm của xã hội với vấn đề này hiện nay đã tăng lên, nhưng tình trạng ô nhiễm thực tế lại đang ở mức báo động ngày càng nghiêm trọng. Không khí mà con người hít thở mỗi ngày đang âm thầm trở thành một trong những mối đe dọa lớn nhất đối với sức khỏe cộng đồng.

“Chúng ta vừa là nạn nhân, đồng thời cũng là thủ phạm gây ô nhiễm không khí”, ông Tùng nhấn mạnh.

Tại Hà Nội, ước tính có gần 7 triệu nguồn phát thải di động chủ yếu là xe máy hoạt động mỗi ngày. Những “ống khói” di động này thải ra môi trường lượng khí độc khổng lồ, góp phần trực tiếp làm suy giảm chất lượng không khí của thành phố.

Ô nhiễm không khí, theo TS Hoàng Dương Tùng, không còn là vấn đề mang tính mùa vụ. Đây là hệ quả kéo dài của việc quản lý nguồn phát thải còn nhiều bất cập. Những lỗ hổng trong kiểm soát ô nhiễm tồn tại dai dẳng, khiến mỗi đợt nghịch nhiệt hay thay đổi thời tiết đều làm lộ rõ thực tế rằng thành phố chưa kiểm soát được mức phát thải của chính mình.

Trong lĩnh vực giao thông, hàng triệu xe máy cũ kỹ vẫn được lưu hành mà hầu như không phải trải qua bất kỳ quy trình kiểm định khí thải nghiêm ngặt nào. Theo ông, nếu không siết chặt vấn đề khí thải từ phương tiện giao thông thì mọi nỗ lực cải thiện chất lượng không khí đều chỉ dừng lại ở lý thuyết.

Trong khi nhiều quốc gia đã tiến hành loại bỏ phương tiện cũ theo lộ trình rất khắt khe, tại Hà Nội, những phương tiện lỗi thời vẫn tiếp tục lưu thông, trở thành nguồn thải bụi và khí độc giữa lòng đô thị.

Bên cạnh đó, các doanh nghiệp cũng được xác định là một trong những nguồn phát thải lớn. Nhiều cơ sở được trao quyền sản xuất nhưng đồng thời cũng nằm trong tay lượng khí thải khổng lồ. Tuy nhiên, không ít doanh nghiệp chỉ coi tiêu chuẩn môi trường là một khoản chi phí phụ, đáp ứng tối thiểu để được cấp phép hoạt động.

Thực tế cho thấy, có tình trạng xả thải vào ban đêm, hoạt động kiểm soát tại một số trạm chỉ mang tính hình thức, trong khi các cơ sở sản xuất nhỏ lẻ vẫn âm thầm vận hành mà không có hệ thống xử lý khí thải đạt chuẩn. Việc thanh tra, kiểm tra và xử phạt còn nể nang, thiếu tính răn đe cũng khiến nhiều đơn vị gần như không có động lực thay đổi.

#	CÁC THÀNH PHỐ LỚN	AQI+ Mỹ
1	 Hà Nội, Việt Nam	231
2	 Delhi, Ấn Độ	198
3	 Kolkata, Ấn Độ	192
4	 Lahore, Pa-ki-xtan	191
5	 Almaty, Ka-dắc-xtan	169
6	 Tehran, I-ran	168
7	 Bagdad, I-rắc	168
8	 Tashkent, U-dơ-bê-ki-xtan	166
9	 Dhaka, Bắng-la-đét	164
10	 Vũ Hán, Trung Hoa	163

Tối nay, Hà Nội ô nhiễm nhất thế giới

Chiều 7/12, hệ thống IQAir tiếp tục ghi nhận chỉ số AQI của Hà Nội ở mức 211, thuộc nhóm màu tím – mức rất có hại cho sức khỏe. Nồng độ bụi mịn PM2.5 đạt gần $136 \mu\text{g}/\text{m}^3$, cao gấp gần 10 lần khuyến nghị của WHO (không quá $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Với chỉ số này, vào 17h cùng ngày, Hà Nội nằm trong top 3 thành phố ô nhiễm không khí nhất thế giới, bên cạnh Delhi (Ấn Độ) và Lahore (Pakistan).

Không chỉ Hà Nội, nhiều tỉnh, thành phía Bắc như Hưng Yên, Bắc Ninh, Phú Thọ, Thái Nguyên... cũng đang trong tình trạng chất lượng không khí gây hại cho sức khỏe.

Theo các chuyên gia môi trường, trong thời gian gần đây, chất lượng không khí suy giảm mạnh do tác động của gió mùa Đông Bắc khô hanh. Các chất ô nhiễm không thể phát tán lên cao mà bị giữ lại gần mặt đất. Đồng thời, vào dịp cuối năm, hoạt động giao thông, sản xuất công nghiệp, xây dựng và dân sinh gia

tăng, kéo theo sự gia tăng của bụi mịn và các chất ô nhiễm khác.

Thành phố kích hoạt nhiều biện pháp ứng phó khẩn cấp

Trước diễn biến chất lượng không khí liên tục xuống thấp, UBND TP. Hà Nội đã ban hành văn bản yêu cầu các sở, ngành, địa phương tăng cường các biện pháp ứng phó, nhằm giảm phát thải và bảo vệ sức khỏe người dân.

Trong đó, các công trường xây dựng phải tăng cường kiểm soát bụi bằng cách che chắn, rửa xe ra vào, phun sương giảm bụi và lắp đặt các thiết bị giám sát bằng camera tích hợp cảm biến trí tuệ nhân tạo tại các dự án lớn.

Một số khu dân cư, công viên và các tuyến đường chính cũng sẽ được thí điểm phun sương để giảm nồng độ bụi mịn trong không khí, góp phần cải thiện phần nào chất lượng môi trường sống.

Hà Nội đồng thời đẩy mạnh ứng dụng công nghệ trong giám sát, sử dụng các hệ thống quan trắc từ xa như viễn thám vệ tinh, thiết bị bay không người lái (flycam) và hệ thống camera giao thông tích hợp trí tuệ nhân tạo để phát hiện, xử lý nghiêm các hành vi đốt rác, đốt rơm rạ và phụ phẩm nông nghiệp trái phép.

Để bảo vệ sức khỏe, Bộ Y tế khuyến cáo người dân thường xuyên theo dõi chỉ số chất lượng không khí. Khi chỉ số AQI ở mức xấu (151–200), người dân cần hạn chế các hoạt động ngoài trời và lựa chọn thời điểm ít ô nhiễm hơn để làm việc, nghỉ ngơi. Người dân được khuyến khích sử dụng phương tiện công cộng, hạn chế đi xe đạp hoặc đi bộ để giảm tiếp xúc với không khí ô nhiễm.

Đối với người già, trẻ em và người có bệnh lý về hô hấp, các hoạt động nên thực hiện trong nhà; cần vệ sinh mũi, họng, mắt bằng nước muối sinh lý để hạn chế tác động của bụi mịn.

Khi chỉ số AQI ở mức rất xấu từ 201–300 như tình trạng tại Hà Nội trong tối 7/12 mọi hoạt động ngoài trời cần được hạn chế tối đa để bảo vệ sức khỏe.

Thiên Trường